

ТАҚРИЗ

ба рисолаи номзиди Сабуров Ихтиёр Мухидинович дар мавзӯи “Амсиласозии эконометрикии рушди маҷмааи сайёҳии минтақавии Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар асоси маводҳои маҷмааи сайёҳии вилояти Суғд)” аз рӯи ихтисоси 08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт барои дарёфти дараҷаи илмии номзиди илмҳои иқтисодӣ

Бо баробари расидан ба истиклолияти давлатӣ ҳукумати мамлакат новобаста аз мушкилоти дохилӣ берунӣ ба рушди сайёҳӣ таваҷҷӯҳи хоса зоҳир намуд. Ин аст, ки бо ибтиқори сарвари давлат солҳои 2018-2022 солҳои рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ эълон карда шуд. Рушди соҳаи сайёҳӣ на танҳо дар пешрафти иқтисодиёти кишвар нақши муассир дорад, балки барои муаррифии арзишҳои милливу таърихӣ заминаи мусоид фароҳам меоварад. Омӯзиш ва таҳқиқи марҳилаҳои таърихии соҳаи сайёҳӣ маҳз дар замони истиклолияти давлатӣ пешрафти тоза пайдо карда, дар қатори самтҳои дигари илму технология мавриди омӯзиш қарор дода шуд.

Рисолаи номзиди Сабуров Ихтиёр Мухидинович дар мавзӯи “Амсиласозии эконометрикии рушди маҷмааи сайёҳии минтақавии Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар асоси маводҳои маҷмааи сайёҳии вилояти Суғд)” аз муҳимтарин қорҳои илмӣ дар ин самт мебошад, ки муаллиф барои ноил гаштан ба мақсадҳои гузашташуда, аз маҷмӯи усулҳои таҳқиқоти иқтисодӣ аз ҷумла, таҳлил, синтез, қиёс, индуксия, дедуксия, таҳлили омӯрӣ ва таҳқиқоти монографӣ ва ғ. огоҳона истифода намудааст. Инчунин муаллифи рисола дар асоси таҳлили илмӣ асосҳои назарияҳои сайёҳии минтақаро низомбандӣ намудааст, ки имконияти ворид намудани саҳеҳӣ ба мафҳум ба миён омадааст.

Рисола аз муқаддима, се боб, хулоса, феҳристи адабиёт таркиб ёфта, 175 саҳифаи чопӣ, 15 ҷадвал, 6 расм ва 150 номгӯи адабиётро дар бар гирифтааст. Муқаддимаи рисола ба меъёрҳои таълифи рисолаҳои илмӣ ҷавобгӯ буда, дар он муҳимияти масъала, зарурати омӯзиши мавзӯ, дараҷаи таҳқиқ, объекти таҳқиқот, предмети омӯзиш, мақсаду вазифаҳои таҳқиқ, ҷанбаҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқот ва навгонӣҳо муайян карда шудааст.

Дар рисола заминаҳои рушд ва асосҳои методологии масъалаи мазкур дар бобҳо баррасӣ гардида, мақсади асосии таҳқиқот ба пуррагӣ инъикос ёфтааст. Барои оптималӣ гардонидани рушди сайёҳии минтақавӣ амсилаи математикӣ-иқтисодӣ ва алгоритми татбиқи он таҳия ва пешниҳод шудааст. Ин амсила ҳолибияти сармоягузори мавҷуда ва навро ошкор менамояд. Дар асоси тавозуни иқтисодии зарурӣ ва амсилаи ҳолибияти сармоягузорӣ имкон фароҳам меорад, ки ҳаҷми вобаста ба пайдарпаии онҳо дар сохторҳои мухталиф ва объектҳо муайян гардад. Аз рӯи сохтор, давраҳо ва динамикаи оптималии инкишофи сайёҳӣ дар самтҳои гуногун ҳаҷми маблағгузори таракқиёт муайян карда мешавад.

Имтиёзҳои андоз, кам намудани фоизҳои қарзҳо ва субсидияҳо ба арзиши роҳхатҳои сайёҳони ватанӣ, дастгирии барномаҳои рушди сайёҳӣ ва фароҳам овардани шароити мусоиди иқтисодиро таъмин менамояд. Тадбирҳои ба ин самт дар диссертатсия коркард шуда қобили қабул мебошад.

Бо вучуди ин, дар рисола баъзе мулоҳизаҳои мувоҳисавӣ ва камбудии ҳуҷҷатӣ ба ҳаҷми мерасанд:

1. Ба таври алоҳида қайд намудани мақолаву рисолаҳои илмӣ олимони ватанӣ дар рисола мувофиқи мақсад хоҳад буд;
2. Баъзе аз зербобҳои нақшаи асосии таҳқиқот таҳрирталаб мебошанд;
3. Ба низом даровардани шакли ҷадвалҳои дар рисола овардашуда зарур мебошад;

Бо вучуди ин гуна камбудии ҳуҷҷатӣ, аҳамияти назариявӣ методӣ ва амалии таҳқиқи амсиласозии рушди сайёҳии кишвар дар рисола кам намегардад.

Мундариҷа ва муҳтавои рисола шаҳодат медиҳад, ки рисолаи мазкур кори ба анҷомрасида буда, муҳимтарин нағзҳои илмӣ дар бар мегирад. Натиҷагирӣ, хулосаҳо ва тавсияҳои рисола навис метавонад барои рушди илми иқтисодии муносири ватанӣ дар соҳаи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон заминаи мусоид фароҳам оварад.

Мавзӯи таҳқиқот, мазмуну мухтавои рисола, мақолаҳои интишорнамудаи муаллиф ба ихтисоси 08.00.09. – методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт ба пуррагӣ мувофиқат менамояд.

Рисолаи номзоди Сабуров Ихтиёр Муҳидинович дар мавзӯи “Амсиласозии эконометрикии рушди маҷмааи сайёҳии минтақавии Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар асоси маводҳои маҷмааи сайёҳии вилояти Сугд)” ба талаботи бандҳои 10,11,12 ва 16-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ”, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-уми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ мебошад.

Дар маҷмӯъ, бояд зикр кард, ки рисола дар мавзӯи “Амсиласозии эконометрикии рушди маҷмааи сайёҳии минтақавии Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар асоси маводҳои маҷмааи сайёҳии вилояти Сугд) таҳқиқоти илмӣ мустақилона буда, дорои ягонагии дохилӣ мебошад ва кори илмӣ баитмомрасида аст ва шахси муаллифи рисола дар илм инъикос менамояд. Ҳамчунин, барои пешниҳод ба Ҳимоя дар Шурои дисертсионии 6D КОА-045- назди МДТ «ДДХ ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» тавсия дода мешавад.

Муқарриз:
доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори
кафедраи иқтисодиёти
корхонаҳо ва минтақаи ДДХБСТ

Бойматов А.А.

Имзои д.и.и. профессор А.А.Бойматов -ро тасдиқ менамоям

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
ДДХБСТ

Мирпоччоев И.Х.